

دمحاسبی ٲریننگ ته بنه راغلاست

محاسبه

دمحاسبی مهم اصطلاحات

Important Terms of Accounting

۱. محاسبه: هغه فن دی چی اقتصادی معاملی ثبت، درج، تقسیم بندی او تر ارزیابی لاندی نیسی او دهغوننتایج تر لاسه کوي یا په بل عبارت محاسبه په یوه شرکت، تصدی، سازمان او سوداگریز دفتر کی د اقتصادی فعالیتونه افهام (پوهول او پوهیدل) ، لنډیز، لیکل، ثبت ، درج او مالي اندازی کولو ته وایی.

یا د تجارتی معاملاتو، د شرکتونو او تصدیو در اګروور کړو او د شتمنیو او مالی چارو یاداشت او ثبتول په ډیر بڼه ډول سره محاسبه بلل کیږی. تاجر غواړی چی دخپل تجارت د وضعیت په هکله او دخپلو عوایدو په اړه معلومات ولري او دغه معلومات محاسبه چمتو کوي.

په بله وینا محاسبه یو خدماتی فعالیت دی چی یوه اداره، شرکت یا دفتر کی د اقتصادی فعالیتونو په هکله مالي معلومات برابروي.

محاسبی ته اړتیا اودهغی هدف

هر هغه څوک چی په یوه کاروبار، تجارت او تجارتي معاملاتو لاس پوری کوي محاسبی ته اړتیا لري هدفونه یی دادي.

الف: په منظم ډول د سوداګري چارو مالي سوابق جوړول او ثبتول.

ب: دهغو ټولو چارو تشخیص او پیژندنه چی مالي اړخ خیری.

ج : دګټی کولو لپاره دښو معاملاتو تر لاسه کول تر څو د مجموعی پانګی او عاید مقدار باندې پوه شو.

د : په معاملاتو کی دشریکو اشخاصو حقوقي او حقیقي د معلوماتو له

مخی د مالي مسایلو تحلیل، تفسیر، کتابت، ثبت اولیکل او پرتله

کول، تر څو د شرکت، تصدی او سوداګریز فعالیت اقتصادی حالت معلوم

شي

دمحاسبي تاريخچه

دلومري خُل لپاره دمصر، يونان اودروم دسلطنت تاجرانو خپل ورځني معاملات يادداشت كول او هغه يي ساتلي وو، خو دغو يادداشتونو ډيره ابتدائي او عنعنوي بڼه درلوده. دلومري خُل لپاره وروسته له هغه چي دديارلسمي او خوارلسمي پيري په ترڅ كې په اروپا كې پدي برخه كې پرمختگ رامنځ ته شو او دعلومونوي دور راغي رياضياتو هم پرمختگ وكړ او تجارتي لاري هم پراخه او نوي سمندري لاري وپيژندل شوي.

همداهال Luca Picolo (۱۵۱۵-۱۴۴۵م) دعلمي محاسبي بنسټ كينود اوله رياضيكې روشونو، حساب، الجبر او هندسي څخه يي كار واخيست هغه په وينز كې دلومري خُل لپاره په ۱۴۹۴م كال كې دمحاسبي لومړني كتاب ليكلي و. اوس دپينځه سوه كالو په ترڅ كې دمحاسبي علم ډير پرمختگ وكړ او نوي علمي روشونه پكي مروج دي دنن ورځي محاسبي لانديني خصوصيات تر لاسه كړي دي.

دمحاسبي استفاده کوونکی

USERS OF ACCOUNTING

دمحاسبي هدف دادی چی دیوی تصدی مالی حالت او دمالي فعالیتونوپه ارونند تول هغه ضروري معلومات دمحاسبی استفاده کوونکو ته په یومعلوم وخت کی وړاندی کوي. هغه څوک چی دمحاسبی سره دلچسپی او علاقه لري په لاندی ډول پی بنودلای شو.

➤ دکاروبار خاوند، متصدیان OWNER

➤ دکاروبار مدیریت MANAGERIAL PERSONNEL

➤ دتصدی کارمندان EMPLOYEES

➤ دولت GOVERNMENT

❖ محاسبه دځانگړو دورو په ترڅ کې ثبت او تصفيه کيږي نو ځکه يې دوره يې Periodicity بولي.

❖ دمحاسبې دوهم خصوصيت دگټې اوزيان مقايسه کول دي.

❖ دساتنې خصوصيت يعنې دټول تجارتي شرکت، تصدی او کاروبار هر هغه مالي جريانات په ډير بڼه صورت سره په ثبت شوي شکل ساتل او د ضرورت پرمهال پرته له اشتباه، ورکيدو، هيريدو او تيروتنې هغو ته مراجعه.

❖ توافق اوسازگاري دنن ورځې دمحاسبې يو خصوصيت دادی چې دټولو کلونو او ټولو دورو لپاره دمحاسبې روش او رويه يو شانته او بی بدلونه ده دمحاسبې لپاره ټاکلی اصول چې علما وضع شوي په کار ځي نو ځکه هر محاسب دبل محاسب له کار سره سازگاري مومي او نوي محاسب دمحاسبې ددفتر په اسنادو پوهيږي پرته له دی چې پخوانی محاسب هغه ورته تشریح کړي.

❖ دمحاسبې روڼوالی څرگندوالی او په افشا او واضح ډول ثبت کول چې هغه علما تصدیق او تایید شوي وي او خصوصي نظريه کی دخپل نه وي.

محاسب څوک دی؟

محاسب هغه څوک دی چې دتجارتخانی، شرکت او هر بل کاروبار ورځني جریانات ثبتوي محاسب دکاروبار گوزاروشونه او راپورونه دفترکی درج کوي.دضرورت پرمهال هغه رااخلي چمتو کوي اودهغو تفسیر وړاندی کوي محاسب دخپل لاس لاندی کاتبانو کارونه هم گوري حال داچی کاتب صرف یادداشتونه لیکي په دی توگه محاسب دمحاسبی ددفتر امر دی خو کاتب یا Record Keeper یادداشتونه ثبتوي په دی توگه دمحاسب دنده تر کاتب څخه پیچلی ده په تیره بیا اوس چی دکاتبانو دنده ماشین ته سپارل شوی نومحاسب په ماسین،کمپیوتر او کلکولیتز باندی کار کوي.دایه خپله ددی مانا لري چی دکاتب دنده هم محاسب ته لیردول شوي ده محاسب دمحاسبی چاری دلاندینیومقاصدولپاره اجرا کوي.

❖ دشرکت رئیس سوداگر یا دتصدی مدیریت اولور مقام ته دتولو مالی راپورونو برابرول اودشرکت دگتی اوتاوان معلومول اوله ورشکست کیدو خخه دشرکت اول سوداگری خخه دساتنی لپاره د حسابی منظم سیستم کنترول.

❖ په منظم ډول دتجارتی مالی سوابقوتطبیقول.

❖ دمحاسبی دگتورو معلوماتو تنظیمول ترخو دمجموعی پانگی اولعوایدو داندازی مقدار وبنیوی.

❖ دشریکانو،مشتریانو اولنوروتولو اړونده مراجعو خخه دحسابونو دخرنگوالی وضاحت.

په دی توگه محاسب یو دمسلمکی مهارت لرونکی Professional Skill شخص دی چی پرته دهغه له مهارت خخه یوسوداگریز دفتر

شرکت اولتصدی خپل مالی دفتر پرمخ نشی بیولای نوخکه سوداگر اول

شرکتونه تل دیوه تکره منشی،محاسب اولکاتب په لته کی وی.

دوه ګونی حساب سیستم

Double Entry System

په دغه برخه کې راغلی حسابونه تقریباً ټول په جفت ډول د ثبت سیستم دی. دلته هر ه محاسباتي معامله دوه طرفونه یا دوه جانبین لري. نو کله چې معاملات په دوه اړخیزه ډول یادداشت کيږي Book Keeping بلل کيږی یعنی کتابت یا مکاتبه. یو طرف یی Debit او بل طرف Credit

بلل کيږي. دکاتب دنده ده چې په دفتر کې دواړه طرفین ثبت کړي هغه ټول حسابونه او معاملات چې مخی ته راځی باید دهغو په هکله پوره معلومات ولرو سوداګر، د شرکت خاوند یا دکمپنی مالک خپل ټول حسابونه د دفتر دمنشي او کاتب په لاس څارنی لاندې نیسي. که په دفتر کې حسابونه یو اړخیز ثبت شي دپته یو طرفه یا Single Entry System وایی. دلته به دټولی محاسبی مثالونه راشي خو Book Keeping دوه برخي لري.

الف: دیوار خیزو معاملو سیستم

ب: د دوه اړخیزه معاملو سیستم

دوه اړخيزه مالي معاملاتو سيستم Double Entry System

ددغه ډول معاملاتو دثبیت سیستم یونوي اوپر مختلی سیستم دی چی په ټولو منځنی اندازه اولویو موسسو کی ورڅخه کار اخستل کیږی او دوو خواوو یعنی دبت (داخستلو لوري) او کريدیت (دورکړی لوري) ته ویشل کیږی دغه سیستم دلومړی حل لپاره د لوکس پیشاوی لخوا په ۱۵۴۴ م کال کی وبنودل شو. یا په بله وینا دثبیت اود دارایی د محاسبی هغه دوه بنسټیزه سیستم دی چی هم دکريدیت او هم ددبت برخه لري.

دیوار خیزو مالي معاملو سیستم

دایوساده او یوار خیز سیستم دی چی ټول معاملات په ساده ډول درج او ثبت کیږی او ددغه ډول حسابونو لپاره ډیرو دفترونو ته اړتیا نه وي ټول کوچنی سوداگر له دی ډول سیستم څخه کار اخستلی شي.

دوده اړخيزه او يواړخيزه مالي معاملاتو ترمنځ توپير

Difference Between Double Entry and Single Entry System

دوه اړخيزه مالي معاملاتو سيستم	يواړخيزه مالي معاملاتو سيستم
<p>1. په دوه اړخيزه مالي معاملاتو سيستم کې دهرې مالي معاملې واره حالت ته ثبت کيږي يعنې هره مالي معامله دوه ځله ثبت کيږي يوځل دبت او دوهم ځل کريدیت نو پدې وجه دا دمحاسبې يو کامل سيستم دی.</p>	<p>1. دهرې مالي معاملې دواړه اړخونه نه ثبت کيږي نو پدې وجه دا يو نيمگري سيستم دی.</p>
<p>2. ټول موقتي او د بلانس شپېت يا اختتاميه بلانس حسابونه ثبت کيږي.</p>	<p>2. پدې سيستم کې امتحاني بلانس نشو جوړولای.</p>
<p>3. امتحاني بلانس کولای شو چې جوړکړو.</p>	<p>3. دا هم دامکان څخه لری خبره ده چې يوريبستينی دعايد او ضرر راپور جوړکړو.</p>
<p>4. دگتې او تاوان راپور جوړولای شو.</p>	<p>4. پدې نيمگري سيستم کې مونږنشو کولای چې بلانس شپېت يا اختتاميه بلانس جوړکړو نوپدې وجه مونږ د مالی حالت هغه حقيقي تصويرنشو پيژندلای.</p>
<p>5. دبلانس شپېت يا اختتاميه بلانس په مرسته کولای شو چې مالی حالت وپيژنو.</p>	<p>5. پدې سيستم کې موقتي حسابونه هير شوي دي.</p>

✓ **معاملی Transaction**: ډيپروډلو او پلورلو ٽول هغه عمليات چي دٽولو نقدي او جنسي راكړي وركړي لرونكي وي په نقد او پور ډول سره اقتصادي معاملي بلل كيږي.

يا په بل عبارت د دوو يا له دوو څخه دزياتو كاروبارونو او اشخاصو تر منځ دجنسي يا نقدي راكړه وركړه ده.

✓ **طلبات Debtor** : هغه ٽول اشخاص او موسسات جي پوروڙي دي او
د داين په وڙ اندي مديون وي طلبات بلل ڪيري

✓ **دائينين Creditor** : هغه اشخاص او موسسات جي مونڙ ته اجناس
او خدمات راسپاري اوڀر مونڙ باندي پور لري دائينين بلل ڪيري.

✓ **ڪاروبار Business** : هر هغه اقتصادي عمل جي دگتي دتر لاسه
ڪولو په خاطر ترسره ڪيري ڪاروبار بلل ڪيري.

✓ **مالڪيت يامتشبث Proprietor** : هغه شخص جي پانگه په ڪار اچوي
او خپل وخت دجنس او خدمت په چمتو ڪولولگوي، خطرمني او دگتي او
مفاد ڪولو مستحق وشميرل شي دتجارت يا سوداگري خاوند يا متشبث
وي.

✓ **پانگه Capital** : نقدی پیسی یا هغه اجناس، سامان او وسایل چی یوسوداگر به هغه باندى خپل سوداگریز کاروبار پیل کوي پانگه بلل کیری.

✓ **شتمنی** : دپانگی هغه په کار اچول شوي پیسی او اندازه ده چی خاوند یی سوداگر یا متشبث وي لکه فرنیچر، اپارتمان او داسي نور.

✓ **امتعه Goods** : ټول هغه اجناس چی دتولید او خرڅلاو لپاره پیرودل کیری کالي یا امتعه بلل کیری.

✓ **شخصی اخیستنه، برداشت شخصی Drawings** : هغه اجناس او پیسی چی سوداگر یا متصدیان یی دخپل شخصی لگښت لپاره دتولید له جریان څخه اخلي شخصی اخیستنه بلل کیری.

✓ **محاسب / Accountant / Book Keeper** : هغه څوک دی چې ټول اقتصادي معاملات په لنډ ډول په حساباتو کې درج او ثبت کوي او دهغو پایلي څرگندوي.

✓ **پورونه Loans** : له یوې حکمي او حقيقي مرجع یا شخص څخه یوه بل شخص مرجع یا ملکیت لرونکي ته داجناسو او پیسو ورکول دي په ضمانت یا بی ضمانت د لنډې مودې پور په یوه مالي کال کې بیرته اداکیري خو د اوږدې مودې پور له یو مالي کال څخه زیاته موده نیسي

✓ **ثابته شتمني Fixed Asset** : هغه څه دي چې په اوږده موده کې کار لاندې نیول کیري او ورو ورو استهلاک یا خپل ارزښت په جاري ارزښت باندې بدلوي لکه ودانۍ، ماشینونه، موټر، ځمکه او داسې نور.

✓ جاري شتمني Current Asset : هغه څه چې کم وخت کی ډیر ژر په
نغدو پیسو اړول کیدای شي لکه امانات،نغده اسعار، پیسې، تجارتي
تغدی اسناد، چک، داسهامو پانی او داسی نور.

✓ دفتر Account : دپانگی او شتمنیو له یو شرح یا شرح شوي او ثبت
شوی لست دی لکه داحمد دفتر، دنگدو پیسو دفتر او داسی نور.

✓ سوداگر Businessman : دکاروبار خاوند څوک چې کاروبار پرمخ وړي،
کاروبار تنظیموي او گټه تر لاسه کوي اوبعضی وخت تاوان هم زغمي. یا په
ساده اصطلاح هغه شخص چې دمشریانو لپاره اجناس او خدمات چمتو کوي
دسوداگر په نوم یادیری.

مثلاً دنساجی فابریکی خاوند، دتعمیراتی شرکت خاوند او داسی نور.
دوکاندار اجناس خرڅوي، ډاکتران دمریضانو دصحت خیال ساتی، دفابریکی
خاوندان اجناس تولیدوي.

✓ مسلک، شغل Profession: مسلک یا شغل دکاروبار او وظیفی یو ډول دی دکوم لپاره چی د وړاندی نه ټریننگ او تعلیم ته ډیرزیات ضرورت دی مثلاً طبابت، حقوق، تعلیم او تربیه، مالی او دمحاسبی مسلک او شغل.

✓ مسلک او کاروبار Business Vs Profession : سره ددی چی ددی دواړو اصطلاح گانو مانا دگتی لاسته راوړل دي خو فرق یی پدی کی دی چی دکاروبار یا Business د شروع کولو څخه دمخه ټریننگ ته ضرورت نشته خو د مسلک یا Profession د شروع کولو څخه دمخه مشخص علم او ټریننگ ته ضرورت دی.

✓ امتعه، تجارتي اموال Merchandise(Goods): ټول هغه اجناس او شیان چی په تصدی یا کمپنی کی دگتی دلاسته راوړلو لپاره پلورل او یا هم پیرودل کیږی امتعه یا تجارتي اموال بلل کیږی. مثلاً دنساجی فابریکه ټوکر تولیدوي د ماربل کارخانه رنگارنگ تیږی تولیدوي. ټوکر او ماربل تجارتي اموال دي.

حسابونه او دهغی ډولونه

حسابونه د سوداگریزو معاملو په ډیر لنډ ډول درج او ثبت کول، سوداگریز حسابونه دي. حسابونه اشخاصو پوری اړه لري دوي په هغه کی اجناس گټی او تاوان او هر څه بنودل شوی وي.

د سوداگریزو حسابونو ډولونه

په عمومي ډول سوداگریز حسابونه دري ډوله دي.

- ۱- **شخصی حسابونه:** هغه حسابونه دي چی له اشخاصو، تصدیو، شریکانو او بانکونو سره اړه ولري مثلاً د احمد حساب، د کریم د بانک حساب او نور.
- ۲- **حقیق یا واقعی حسابونه:** هغه حسابونه دي چی د مالک له شتمنی او اجناسو سره اړیکې لري لکه د امتعو یا اجناسو او تولیداتو پیرودل د ماشینونو اخستل او پیرودل، نقدي حسابونه او نور.

۳- اسمي حسابونه: هغه حسابونه دي چې هغو کی یواځی معاملات او لگښتونه او عواید درج او لیکل شوي وي لکه دمعاشاتو حساب دکمیشن حساب او نور.

دحسابونو ددرج طریقہ (دبت او کریدیت)

دسوداگیزو حسابونو درج کول په دریو ډولونو کیږی.

۱- دشخصی حسابونو ددرج طریقہ :

اخستونکی تل ددبت خوا ته او ورکونکی تل دکریدیت خوا ته په حساباتو کی لیکل کیږی.

۲- دواقعی حسابونو ددرج طریقہ :

ټول هغه اجناس او خدمات چی په سوداگری کی داخل کیږی ددبت خواته او ټول هغه اجناس او خدمات چی له تجارت څخه وځی دحساباتو دکریدیت لوری ته درج او لیکل کیږی.

۳- داسمي حساباتو ددرج طريقه :

دافرادو ټول لگښتونونه دبت خواته او ټولې گټې يا مفاد دحساباتو دکریدیت خواته درج کيږي .

مثال:

- محمود خپله سوداگري د ۴۰۰۰۰۰۰ نقدو افغانیو په پانگه پیل کړي. دلته نقده حساب چي واقعي حساب دی د ۴۰۰۰۰۰۰ په اندازه دبت او دپانگي حساب چي شخصي حساب دی د ۴۰۰۰۰۰۰ افغانیو په اندازه کریدیت کيږي.
- محمود د ۵۰۰۰۰۰۰ نقدو افغانیو امتعه خریداري کړه. دلته دامتعي حساب چي واقعي حساب دی د ۵۰۰۰۰۰۰ په اندازه دبت او دنقده حساب څخه چي داهم واقعي حساب دی ۵۰۰۰۰۰۰ افغانی کریدیت کيږي.

دروز نامچی حسابونه

Journal

روز نامچه یا Journal ژورنال دفرانسوی (ژور) کلیمی څخه اخستل شوي دی چی هغه کتاب ته وایی چی دورخی او نیټی له مخ په هغه کی ټول سوداگریز معاملات ثبت او درج کیږی. روز نامچه شپږ ستونه لري.

۱- نیټه : په دغه ستون کی دمعاملی نیټه، میاشت او کال لیکل کیږی.

۲- تفصیلات: په دغه ستون کی دسوداگریزو معاملاتو تفصیلات په ډیر لنډ ډول لیکل کیږی.

۳- دلیجر دکتاب دپانی شمیره: په دی کی دکل دکتاب دپانی پته لیکل کیږی چی دهغه له مخی حسابونه ډیر په روښانه بڼه موندل کیدای شي.

۴- دبل شمیره : په دغه ستون کی داجناسو دپیرو دلو او پلورونو دبل نمبر لیکل کیږی.

۵-دبت یا اخستل
۶-کریدیت یا ورکره

دروزنامچی بیلگه

کریدیت	دبت	بل نمبر	لیجر نمبر	تفصیلات	نیټه
.....	.....			مجموعه	

دروزنامچی د کتاب د ثبت قوانین :

- ۱- په لومړی کرښه کی تل دهغو معاملو نوم لیکل کیږی چی دبت وی.
  - ۲- په دوهمه کرښه کی دکریدیت د معاملو نوم له دبت څخه په یوه لری فاصله کی لیکل کیږی.
  - ۳- ددبت په معاملو (په) او کریدیت په معاملو کی (له) لیکل کیږی.مثلاً دپانکی په حساب دبت شو، دنقدي په حساب کریدیت شو.
  - ۴- ددی لپاره چی یوه معامله له بلی څخه جلا شي یوه مستقیمه کرښه رسم کیږی.
- مثال: ۱۳۹۱

- ۱- دحمل دمیاشت په لمړی نیټه یونس خان خپله سوداگری د ۱۵۰۰۰۰ افغانیو په لومړی پانگه پیل کړه چی وروسته تر دغی نیټی یی لاندنی معاملی کړی دي.
- ۲- دحمل په دوهمه نیټه په ۸۰۰۰ نغدو افغانیو دماشینونو پیرودل.
- ۳- دحمل په شپږمه له سلیمان څخه د ۳۰۰۰ افغانیو په بیه دموبل او فرنیچر پیرودل.

- ۴- دحمل په اتمه د ۲۵۰۰ افغانیو په بیه دیو شمیر اجناسو پیرودل.
- ۵- دحمل په لسمه په رحمان باندی د ۱۵۰۰۰ افغانیو په بیه اجناس وپلورل شول.
- ۶- دحمل په یوولسمه له کبیر څخه د ۱۰۰۰ افغانیو او له فرید څخه د ۲۰۰۰ افغانیو اجناس واخستل شول.
- ۷- دحمل په شلمه نیټه ۱۰۰۰ افغانی په نقده ډول کارمندانو ته معاش ورکړ شو.
- ۸- دحمل په دیرشمه نیټه ۲۰۰۰ افغانی د دفتر کرایه په نقد ډول تادیه شوه.
- ۹- دحمل په دیرشمه نیټه په اجمل باندی د ۲۰۰۰۰ افغانیو په ارزش اجناس خرڅ شول چی د هغی جملی څخه یی ۱۵۰۰۰ نغدی او باقی په اجمل پور پاتی شو.

دیونس خان روزنامچہ

نیتہ	تفصیلات	دلیجر نمبر	دبل نمبر	دبت	کریدیت
۱/۱/۱۳ ۹۱	پہ نقدہ حساب کی دیپانکی لہ حساب خخہ دتصدی دیپیل پانگہ			۱۵۰۰۰	۱۵۰۰۰
۲/۱	دماشین پہ حساب کی لہ نقدہ حساب خخہ ماشین واخستل شو			۸۰۰۰	۸۰۰۰
۶/۱	دموبل او فرنیچر پہ حساب کی دسلیمان لہ حساب خخہ دسلیمان خخہ موبل او فرنیچر پہ پور واخستل شول			۳۰۰۰	۳۰۰۰
۸/۱	داجناسو دیپیرودلو پہ حساب کی لہ نقدہ حساب خخہ اجناس پہ نقدہ پول واخستل شول			۲۵۰۰	۲۵۰۰
۱۰/۱	درحمان پہ حساب کی داجناسو دخر خلاولہ حساب خخہ پہ رحمان باندی اجناس پہ پوروپلورل شو			۱۵۰۰۰	۱۵۰۰۰

۳۰۰۰

۱۰۰۰

۲۰۰۰

۱۱/۱ داجناسو دپيرو دلويه حساب كى

دكبير له حساب څخه

دفریده له حساب څخه

دكبير او فرید څخه اجناس په پور واخستل شول

۱۰۰۰	۱۰۰۰			۲۰/۱ دمعاشاتو په حساب كى له دنقده حساب څخه معاشات په نقده پول وركړل شول
۲۰۰۰	۲۰۰۰			۳۰/۱ ددفتر دكرايى په حساب كى له نقده حساب څخه ددفتر كرايه په نقده پول تاديه شوه
۲۰۰۰۰	۱۵۰۰۰ ۵۰۰۰			۳۰/۱ دنقدى په حساب كى داجمل په حساب كى داجنايو دخرڅلاو له حساب څخه په اجمل باندې اجناس په نغده او پور وپلورل شول
۲۰۴۵۰۰	۲۰۴۵۰۰			مجموعه

دکل دفتر حساب Ledger Account

دکل دفتر یا لیجر هغه دفتر دی چې ټول سوداگریز معاملات په هغه کې په ډیر لنډ ډول او په بیلابیله ویشل شوی بڼه پکې لیکل کېږي. او دغه ټول معاملات د ژورنال څخه ورلیږدول کېږي. دی ته اصلی یالوی دفتر ویل کېږي داځکه چې ټول معاملات په هغه کې په ویشل شوي او جلا جلا توګه پکې ثبت شوي وي. په ژورنال کې معاملات د نیتو له مخې لیکل کېږي. حال دا چې په لیجر کې د هرې معاملې له تصفیې څخه وروسته د هرې معاملې لپاره په جدا جدا حساب کې لیکل کېږي لکه د خرڅلاو حساب، د خریداری حساب، نقده حساب او داسې نور.

دلیجر نمونہ

Dr.

Cr.

پیسے	ژرنال نمبر	تفصیلات	نیٹہ	پیسے	ژرنال نمبر	تفصیلات	نیٹہ
.....		مجموعہ		.....		مجموعہ	

ازمایشی بلانس Trial Balance

هغه بلانسونه دي چي دليجر يا دکل ددفتر له حساب څخه ایستل کيږي او په هغه کی ټول اسمي او واقعي حسابونه شامل وي.

دازمایشی بلانس هدف Objective of Trial Balance

- ❖ ازمایشی بلانس څخه ددبت او کريدیت دستونونو دمجموعی پیسو دکنترول اوچک کولو لپاره کار اخستل کيږي.
- ❖ ازمایشی بلانس دگتي اوتوان دبلانس له جوړولو مخکی جوړيږي چي په هغه کی دذخایرو موجودی نه وي.

دنفده حساب لیجر

۱

پیسۍ	ژرنال نمبر	تفصیلات	نیټه	پیسۍ	ژور نال نمبر	تفصیلات	نیټه
۱۵۰۰۰۰		د پانگی له حساب څخه	۱/۱ ۳۰/۱	۸۰۰۰		دماشین په حساب کی	۲/۱/۱۳ ۹۱
۱۵۰۰۰		د اجناسو د خرڅلاو له حساب څخه		۲۵۰۰		د اجناسو پیرودلو په حساب کی	۸/۱
				۱۰۰۰		دمعاشاتو په حساب کی	۲۰/۱
				۲۰۰۰		د دفتر د کرایې په حساب کی	۳۰/۱
				(۱۵۱۵۰۰)		د ازمایشی بیلانس په حساب کی	
۱۶۵۰۰۰		مجموعه		۱۶۵۰۰۰		مجموعه	

دپانگي حساب ليجر

۲

پيسی	ژورنال نمبر	تفصیلات	نیټه	پيسی	ژورنال نمبر	تفصیلات	نیټه
(۱۵۰۰۰۰)		د ازمايشی بیلانس په حساب کی	۱۳۹۱ ۱/۲	۱۵۰۰۰۰		په نغده حساب کی	۱۳۹۱ ۱/۲
۱۵۰۰۰۰		مجموعه		۱۵۰۰۰۰		مجموعه	

دماشین الاتو حساب لیجر

پیسے	ژورنال نمبر	تفصیلات	نیٹہ		پیسے	ژورنال نمبر	تفصیلات	نیٹہ
۸۰۰۰		لہ نغده حساب خخه	۱۳۹۱ ۱/۲		۸۰۰۰		ازمایشی بیلانس په حساب کی	
۸۰۰۰		مجموعه			۸۰۰۰		مجموعه	

موبل او فرینچر حساب لیجر

پیسے	ژورنال نمبر	تفصیلات	نیٹہ	پیسے	ژورنال نمبر	تفصیلات	نیٹہ
۳۰۰۰		سلیمان له حساب خخه	۱۳۹۱ ۱/۶	۳۰۰۰		ازمایشی بیلانس په حساب کی	
۳۰۰۰		مجموعه		۳۰۰۰		مجموعه	

سایمان حساب لیجر

پیسی	ژورنال نمبر	تفصیلات	نیٹہ	پیسی	ژورنال نمبر	تفصیلات	نیٹہ
۳۰۰۰		ازمایشی بیلانس پہ حساب کی		۳۰۰۰		موبل او فرنیچر پہ حساب کی	۱۳۹۱ ۱/۶
۳۰۰۰		مجموعہ		۳۰۰۰		مجموعہ	

اجناسو ڊيپروڊلو حساب ليجر

پيسي	ژورنال نمبر	تفصيلات	نيٽه	پيسي	ژورنال نمبر	تفصيلات	نيٽه
۲۵۰۰		له نغده حساب څخه	۳۱۹۱ ۱/۶	۵۵۰۰		ازمائشي بيلانس په حساب کي	
۱۰۰۰		کبير له حساب څخه	۱/۱۱				
۲۰۰۰		فريد له حساب څخه	۱/۱۱				
۵۵۰۰		مجموعه		۵۵۰۰		مجموعه	

درحمان حساب لیجر

پیسی	ژورنال نمبر	تفصیلات	نیٹہ	پیسی	ژورنال نمبر	تفصیلات	نیٹہ
۱۵۰۰۰		خرخلاو پھ حساب کی	۱۳۹۱ ۱/۱۰	۱۵۰۰۰		ازمایشی بیلائس پھ حساب کی	
۱۵۰۰۰		مجموعه		۱۵۰۰۰		مجموعه	

اجناسو خرڅلاو حساب لیجر

پیسۍ	ژورنال نمبر	تفصیلات	نیټه	پیسۍ	ژورنال نمبر	تفصیلات	نیټه
۳۵۰۰۰		ازمایشی بیلانس په حساب کی		۱۵۰۰۰		رحمان په حساب کی	۱۳۹۱ ۱/۱۰
				۱۵۰۰۰		نغدی په حساب کی	۱/۳۱
				۵۰۰۰		اجمل په حساب کی	۱/۳۱
۳۵۰۰۰		مجموعه		۳۵۰۰۰		مجموعه	

کبیر حساب لیجر

پیسی	ژورنال نمبر	تفصیلات	نیٹہ	پیسی	ژورنال نمبر	تفصیلات	نیٹہ
۱۰۰۰		ازمایشی بیلانس حساب کی		۱۰۰۰		داجناسو پیروڈلو حساب کی	۱۳۹۱ ۱/۱۱
۱۰۰۰		مجموعہ		۱۰۰۰		مجموعہ	

۱۰

فرید حساب لیجر

پیسی	ژورنال نمبر	تفصیلات	نیٹہ	پیسی	ژورنال نمبر	تفصیلات	نیٹہ
۲۰۰۰		ازمایشی بیلانس پہ حساب کی		۲۰۰۰		داجناسو پیروڈلو حساب	۱۳۹۱ ۱/۱۱
۲۰۰۰		مجموعہ		۲۰۰۰		مجموعہ	

معاشاتو حساب لیجر

۱۱

پسی	ژورنال نمبر	تفصیلات	نیټه	پسی	ژورنال نمبر	تفصیلات	نیټه
۱۰۰۰		له نغده حساب څخه	۱۳۹ ۱ ۱/۲۰	۱۰۰۰		ازمایشی بیلانس په حساب کی	
۱۰۰۰		مجموعه		۱۰۰۰		مجموعه	

دفتر کرایہ حساب لیجر ۱۲

پیسی	ژورنال نمبر	تفصیلات	نیٹہ	پیسی	ژورنال نمبر	تفصیلات	نیٹہ
۲۰۰۰		لہ نغده حساب خخه	۱۳۹۱ ۱/۳۱	۲۰۰۰		ازمایشی بیلانس په حساب کی	
۲۰۰۰		مجموعه		۲۰۰۰		مجموعه	

پیسى	ژورنال نمبر	تفصیلات	نیټه	پیسى	ژورنال نمبر	تفصیلات	نیټه
۵۰۰۰		خرڅلاو له حساب څخه	۱۳۹۱ ۱/۳۱	۵۰۰۰		ازمایشی بیانس په حساب کی	
۵۰۰۰		مجموعه		۵۰۰۰		مجموعه	

دیونس خان امتحانی بیلانس

پرلہ پسی نمبر	دلیر د حسابونو نوم	لیجر نمبر	د دبت پسی	د کریڈیت پسی
	نقدہ حساب	۱	۱۵۱۵۰۰	
۱	دپانگی حساب	۲		۱۵۰۰۰۰
۲	دماشین حساب	۳	۸۰۰۰	
۳	موبایل اوفرنیچر	۴	۳۰۰۰	
۴	سلیمان حساب	۵		۳۰۰۰
۵	اجناسو پیرو دلو حساب	۶	۵۵۰۰	
۶	درحمان حساب	۷	۱۵۰۰۰	
۷	د اجناسو دخر خلاو حساب	۸		۳۵۰۰۰
۸	د کبیر حساب	۹		۱۰۰۰
۹	د فرید حساب	۱۰		۲۰۰۰
۱۰	معاشاتو حساب	۱۱	۱۰۰۰	
۱۱	دفتر کرایہ حساب	۱۲	۲۰۰۰	
۱۲	داجمل حساب	۱۳	۵۰۰۰	
۱۳				
	مجموعہ		۱۹۱۰۰۰	۱۹۱۰۰۰

وروستی حسابونه

Final Account

دهر مالی کال په پای کی ټول تصدی لرونکی، سوداگر، شرکتونه او بانکونه یو شمیر حسابونه چمتو کوي چی هغو ته وروستی یا فاینل حسابونه وایی.

وروستی حسابونه په لاندی برخو ویشل شوي دي.

1- د گټی او تاوان بیلانس

2- اختتامیه بیلانس

دگټی او تاوان حساب

دغه ډول حسابونه دخالص مفاد او خالص تاوان دمعلومولو په خاطر ترتیبری چی دوه ستونونه لري. یویی دبت او بل یی کریدیت ستون دی. ددبت په ستون کی ددوری ټول لگښتونه او دکریدت په ستون کی ددوری ټول عواید لیکل کیږی.

که چیری کریدیت اړخ ددبت له اړخ څخه لوړ ارقام ولري نو خالص مفاد ښکاره کوي. که چیری ددبت اړخ د کریدیت له اړخ څخه لوی وي نو خالص ضرر ښکاره کوي.

که چیری دمفاد او ضرر دبیلاس نتیجه خالصه گټه یا خالص مفاد راووخی نو له پانگی سره جمع کیږی. که ضرر راووخی ورڅخه منفی کیږی.

دیونس خان دگتی او تاوان بیلانس

مصارف

عاید

۵۵۰۰ ۱۰۰۰ ۲۰۰۰	داجناسو پیرودلو حساب دمعاشاتو حساب ددفتر کرایہ حساب	۳۵۰۰۰	داجناسو دخر خلاو حساب
۲۶۵۰۰	خالص مفاد		
۳۵۰۰۰	مجموعہ	۳۵۰۰۰	مجموعہ

اختتامیه بیلانس

اختتامیه بیلانس دهر مالی کال په پای کی ترتیب کیږی او دغه بیلانس د مالی حالت بنو دلو لپاره ترتیب کیږی. اختتامیه بیلانس دوه اړخونه لري چی یو یی دارایی Asset لوری او بل لوری ته یی پانگه او پورونه دي.

.....	نقدی پیسی	.....	سرمایه
.....	بانکی دارایی	.....	+خالصه گټه
.....	طلبات	.....	-خالص ضرر
.....	ماشین الات	.....	-شخصی برداشت
.....	نقلیه وسایط	.....	پورونه
.....	فرنیچر		
.....	تعمیر		
.....	دگودام وروستی موجود		
.....	مجموعه	.....	مجموعه

